

urant la dictadura franquista, existia a Barcelona una associació anomenada *Germandat de Sant Narcís* on s'aplegava «sense discriminació política de cap mena un gran nombre d'oriünds de les comarques gironines residents a la ciutat comtal», segons explica Lluís Albert.

La Germandat de Sant Narcís

Els impulsors d'aquesta societat van ser l'advocat gironí Josep Grahit, fill de l'historiador dels Setges; el mestre figuerenc Josep Roch, que va fundar a Barcelona la Institució Escolar Sibiuda; el guixolenc Jaume Marill, administrador del Palau de la Música Catalana, i d'altres personalitats com Jaume Ministral, Llucietà Canyà i el bisbalenc Narcís de Carreras, que en va ser president. «La Germandat de Sant Narcís, sota l'aixopluc del Bisbat de Girona, gaudia d'una certa immunitat eclesiàstica. Això ens permetia fer tots els actes en català, cosa rigorosament prohibida en aquella època», assegura Albert. També recorda que cada any se celebrava la festivitat del sant amb un ofici solemne a la parròquia de Sant Ildefons, una ballada de sardanes d'autors gironins i, a la vigília, un sopar de germanor a l'Hostal de Sant Antoni, on havia compartit taula amb els compositors de sardanes Josep Gravalosa, de Santa Coloma de Farners; Pere Masats, d'Anglès; Lluís Lloansí, de Sant Feliu de Guíxols, i Domènec Moner, de Lloret de Mar. El consiliari de la Germandat era el vergelità mossèn Narcís Saguer, rector de Sant Ildefons.

Aquesta tradició dels oriünds de les comarques de Girona, com diu Albert, d'agrupar-se quan s'estableixen al Cap i Casal de Catalunya continua viva encara en els nostres dies. La poderosa metròpoli actual en què s'ha conver-

Gironins a Barcelona: preservar els orígens

tit Barcelona exerceix un efecte despersonalitzador entre els seus habitants i usuaris, que requereix una resposta convenient per imposar-se al monstre. I és, en el retorn als seus orígens, en l'apropament comú, sense moure's, al seu lloc de procedència, una rèplica adequada.

Quatre grups diferents

En aquests moments són quatre els grups de persones provinents de les comarques de Girona que viuen o treballen a Barcelona que, amb més o menys freqüència, es troben i es reuneixen. El nucli més antic és un grup de gironins, format per unes 10 persones, entre els quals hi ha Rafael Nadal, Ramon Alberch, Jordi Busquets i Jordi Mercader, de pro-

Text:

Xavier Colomer-Ribot

Fotos:

Xavi Sureda

cedència diversa tot i que alguns són periodistes. Més tard en va sorgir un altre, més nombrós, en què hi ha personalitats destacades de la Garrotxa com ara Arcadi Calzada i el periodista Josep Puigbò, així com Carles Llorens, Ramon Boixadós, Josep Coll i el també periodista Ramon Rovira. I encara hi ha un tercer grup format, exclusivament, per dones com ara les també periodistes Rosa M. Mestres i Susanna Quintana, l'arquitecta Anna Guanter, i l'Imma Mis i la Meritxell Masó, entre d'altres. El més curiós del cas és que algunes de les dones d'aquest grup són esposes de membres dels altres dos grups, «tot i que això no hi té res a veure», assegura Imma Mis. Tots ells es defineixen com gent que «per afinitat es va veient més i forma un grup amb més caliu», però «coincideix algun marit a un costat i a l'altre». «Nosaltres vam començar sent moltes –aclareix Mis– i ara hem quedat una desena». El grup més nombrós i que es reuneix més regularment, però, és el dels empordanesos, tant de l'Alt com del Baix Empordà, que s'apleguen a l'entorn dels Sopars de la Tramuntana. I va ser el grup de dones, segons assegura Mis, el que va promoure que tots quatre es reunissin en un sopar conjunt una vegada a l'any, que se celebra pels volts de Nadal.

La trobada empordanesa

Les trobades més populars pel ressò que tenen als mitjans de comunicació i les més conegudes són les dels empordanesos. Van començar ara ja fa més de dos anys com una reunió d'amics, igual que les altres, però en aquest cas tenien en comú la seva procedència. «No és només que ens trobem per sopar, sinó que és un bon motiu de trobada entre nosaltres; xerrem i canviem impressions. La gent coneix altres empordanesos que estan a Barcelona i, a vegades, serveix per retrobar persones que es coneixien i feia temps que no es veia», com explica Jordi Jordà, un dels seus iniciadors juntament amb Kati Palou i Thomas Spieker. Es reuneixen cada primer dimecres de mes, excepte agost i setembre, i s'hi apleguen una mitjana d'unes 50 persones, tot i que aquest grup aglutina ja més de 200 empordanesos. La intenció, més endavant, és constituir-se en una entitat: «Volem fer oficial l'agrupació i registrar-la per buscar algun tipus de suport, i portar a terme també altres activitats, que sent només un grup de gent que ens trobem no podríem fer, com ara arribar a convenis amb museus o amb entitats a les quals pel fet d'estar a l'associació s'hi pugui accedir, per poder muntar, fins i tot, exposicions d'artistes empordanesos o altres actes». Aquest grup en aquests moments ja realitza d'altres activitats i, per exemple, fa arribar als seus associats invitacions per a concerts, entre d'altres.

Aquests empordanesos van commemorar el 7 de febrer passat el segon aniversari d'aquestes trobades, que va ser el vintè d'aquests àpats, amb una celebració especial al restaurant 7 Portes, de Barcelona, que va reunir més de 70 comensals, entre els quals hi havia els alcaldes de Figueres i Roses, Joan Armangué i Carles Páramo. En aquest acte, el pintor Lluís Roura va entregar a tots els presents una litografia signada i numerada, i també es va encarregar de presentar el llibre *La tramuntana*, de Xavier Febrés i Josep Maria Dacosta, amb fotografies de Pere Pagès, que forma part de la col·lecció Qua-

dens de la Revista de Girona. Aquests dos últims també van assistir al sopar, així com el pintor Ramon Pujolboira, entre d'altres. «Penso que és important haver fet el segon aniversari, si res més no perquè vol dir que el grup i les activitats segueixen vius i cada vegada som més», explica Jordà. Els organitzadors disposen d'un llistat on els empordanesos que volen participar en els Sopars de la Tramuntana s'han d'inscriure: «Cada mes, donem d'alta a una mitjana de quatre o cinc persones. El fet d'apuntar-se, bàsicament, és per qüestions organitzatives. No significa res més que rebre cada mes la convocatòria i d'altres coses que s'envien, com per exemple invitacions per diferents actes, i tothom és lliure d'anar-hi quan vulgui». Per fer aquesta convocatòria, confessa que van triar el nom referit a la tramuntana «perquè sempre que es parla de l'Empordà, a Barcelona i on sigui, surt inevitablement aquest tema», però no es tracta, segons ell, de reivindicar cap denominació d'origen ni de qualitat, ni que tinguin pedigrí.

La majoria dels participants en aquestes trobades pertanyen a l'Alt Empordà, però no troben cap explicació a aquest domini sobre els del Baix ja que són obertes a tots els *empordanesos barcelonins*: «L'únic requisit per formar part del grup, que no és tancat absolutament a res, és que siguin empordanesos o que tinguin alguna relació amb l'Empordà. No fa falta que hi hagin nascut, però sí que hi hagin viscut alguns temps». Aquest és el cas de Thomas Spieker i el d'altres persones que són «empordaneses de formació i de tarannà». Aquest, malgrat que va néixer a Alemanya, ha viscut durant molts anys a Roses i és empordanès d'adopció i de convicció. El fet és que es mantingui relació amb alguna població de l'Empordà, però que no sigui de cap de setmana, «perquè en trobaríem molts a Barcelona», sinó que sigui «més profunda». Les dues poblacions que aporten més gent en aquests sopars són Figueres i Roses, fet normal si tenim en compte que són les poblacions amb més habitants. Però també hi ha representants de Terrades, la Jonquera, Rabós, Lladó, l'Escala, Garriguella, Vilabertran, Garrigàs, Colera, Vilafant, Portbou i Vila-sacra, i, del Baix Empordà, Peratallada, la Bisbal, Torroella de Montgrí i de Palamós, entre d'altres.

Els Sopars de la Tramuntana

Cada sopar, el preu del qual oscil·la entre les 3.000 i les 4.000 pessetes, se celebra en un local diferent de Barcelona, i no es busca realitzar cap altra activitat més que la trobada entre empordanesos ni es fa una degustació d'una gastronomia concreta, perquè no es tracta de cap mena de confraria. L'única cosa que es repeteix en els Sopars són les postres, que sempre són de xocolata. Les persones que s'interessen per participar en aquestes trobades, diguem d'empordanesos nostàlgics, són «gent que ho ha llegit en els mitjans de comunicació, li ha explicat algú o coneix algun empordanès que li ha dit», apunta Jordà.

La pretensió d'aquest grup està molt lluny de la voluntat de convertir-se en una mena de *looby* o d'un grup de poder, però tampoc volen ampliar les seves convocatòries a la resta de comarques de la demarcació de Girona perquè llavors «podria ser un grup massa gran per seguir aquestes activitats i,

en principi, no està previst. La intenció d'aquests empordanesos ha estat sempre defugir de convertir-se en una colla d'amics que es podria tancar amb 20 o 25 persones, sinó que es fa una trobada oberta de gent d'edat molt diversa, des d'aquell que ha acabat la carrera i ha començat a treballar a Barcelona fins a d'altres que ja s'han jubilat. Tant d'edat, procedència, com de feina, el grup d'empordanesos és variadíssim: «L'única cosa que no hem volgut és que s'hi apuntessin estudiants empordanesos que puguin estar a Barcelona per la senzilla raó que d'entrada estan a la universitat, en un altre ambient i segurament que són molts. La gent que hi participa treballa a Barcelona i, almenys, hi viu de dilluns a divendres. N'hi ha que el cap de setmana puja a l'Empordà i n'hi ha que no, que ja està instal·lada a Barcelona. Hi van anar de joves i podríem dir que les seves arrels actuals o la seva família és a Barcelona. Segueixen tenint arrels empordaneses i família, i molts d'ells hi tenen cases on van els caps de setmana o durant les vacances. El seu origen és empordanès i continuen tenint una relació empordanesa».

Bàsicament, la majoria dels integrants d'aquests Sopars de la Tramuntana són gent que s'ha hagut de traslladar a Barcelona per qüestions de feina com ara periodistes, metges, arquitectes, advocats, una fiscal, catedràtics de diferents facultats, dissenyadors, gent que va haver de marxar del seu lloc d'origen per treballar o que tenia més oportunitats a Barcelona i un dia va decidir fer aquest salt. Hi ha persones molt conegudes com ara del camp del periodisme: Enric Frigola, cap de programes de Televisió Espanyola a Sant Cugat; Francesc Cruanyes, que també treballa a TVE; Eliane Ros, d'*El Mundo*; Lluís Miquel Martínez, d'Onda Cero; Jaume Paral, de Catalunya Ràdio; Josep Playà, de *La Vanguardia*; Sònia Pau, de *l'Avui*; Lluís Arté, Carles Losada i Narcís Planas, de la Cope; així com el mateix Jordi Jordà, que és el director regional d'aquesta emissora a Barcelona, i Montse Minobis, que treballa a Radio Nacional, de Figueres. Però hi ha músics, com Josep Quer, que fa classes al Liceu; Abigail Prat, membre de la formació de solistes de l'Orquestra d'Òpera de Viena, i Josep Bou, que ara treballa per a la televisió, però que havia estat director de l'Orquestra de Xavier Cugat, abans *La Caravana*. I també pintors com Carles Bros Solanas, nascut a Terrassa, però establert des de fa molts anys a Portbou; informàtics com Carles Cervera, nét del compositor de Roses Josep Cervera, i dissenyadors com Kati Palou. Això no vol dir, segons Jordà, que aquest grup aplegui una mena d'elit de l'Empordà: «Som gent que en un moment ha hagut de venir a buscar la feina a

Barcelona perquè potser hi ha més oportunitats o més sortides. Hi ha de tot, gent que té càrrecs més rellevants i gent que potser no tant, però això no vol dir res».

A l'hora de fer la convocatòria els organitzadors es distribueixen la feina. Palou és la que fa el disseny de la convocatòria i es dona el seu telèfon per confirmar l'assistència.

Per la seva part, Thomas Spieker s'ocupa de la part gastronòmica i contacta amb els restaurants. I Jordi Jordà s'encarrega de les relacions públiques. Ells mateixos, com a iniciadors d'aquests sopars, es mostren sorpresos de la gran repercussió que han tingut: «El que passa és que hi ha un ambient genial, que és el que potser fa que funcioni el grup, perquè veus que la gent en té ganes. D'una

banda, hi ha hagut persones a qui potser el fet d'anar a Barcelona ha provocat que es trobessin una mica desplaçats i que coneguessin poca gent. En canvi, amb aquestes trobades s'han reunit molts empordanesos amb un tarannà similar, amb un fet comú i això vol dir que ja vénen molt ben predisposats. Aquí s'han trobat altres amics i coneguts de la seva mateixa població, que havien sortit en la mateixa colla, o bé havien estudiat junts a l'institut o a la carrera. I això segurament és el que fa que anem augmentant, i la gent hi gaudeix i s'ho passa molt bé». Fins i tot, a partir d'aquí han nascut grups o colles d'amics a Barcelona i que es troben, surten i assisteixen a diferents actes plegats. Per tant, aquestes reunions no han estat només un punt de contacte entre ells, sinó també un nexa d'unió que els ha permès integrar-se més bé a Barcelona. Per una altra part, hi ha persones que fa molts anys que viuen a la capital catalana, i que hi estan molt ben integrades, que potser la seva relació amb l'Empordà és menor. Aquests sopars els serveix per tornar a tenir un contacte més fresc amb l'Empordà, amb gent de la seva mateixa població, tornar a respirar el seu aire i mantenir el contacte amb el seu poble i les seves arrels.

Tampoc no es té en compte cap mena de protocol a l'hora d'organitzar el sopar. Tothom se seu per grups o com vol. Els únics dies en què això no s'ha complert és quan hi ha hagut convidats, com ara el governador civil de Girona, Pere Navarro, o en el sopar del segon aniversari, ja que aquell dia era de rigor fer una taula de presidència. Tot i així, s'estableix de la mateixa manera un diàleg molt obert i Lluís Miquel Martínez, que entre altres coses fa ràdio, s'encarrega de divertir els comensals.

Xavier Colomer-Ribot

*El pintor Lluís Roura
intervé en un dels sopars
de la Tramuntana.*